

Talvel Küprosel purjetamas

Kogenud purjetaja ja purjetamisinstruktor Alar Volmer jagab lugejaga, miks on ta viimase kahe talve jooksul koguni viis korda Küprosel purjetamas käinud ja miks peaks üleüldse talvel purjetama.

TEKST ALAR VOLMER

Olen purjetanud 50 aastat ja praegu aktiivselt tegev purjetamisinstruktorina, meeskonnasisese mängiva treenerina, ürituste ja regattide korraldajana ning muu purjetamisega seonduvaga. Meie Eesti lühikene suvi ei ole kuidagi minu tegevust soosiv, sestap osalen talviti purjetamisüritustel seal, kus soojem, ja püüan olla kursis parimate pakkumistega, kus iganes neid ka ei tehtaks.

Talviste purjetamiste suurimaks vaenlaseks Eestis elavatele huvilistele on ebamugavad ja kallid lennud. Kesk-Euroopas elav purjetaja võib enamasti lennata Nizzasse regatile reedehommikuse lennukiga ja suure tõenäosusega pääseb sealt tagasi koju pühapäevaõhtuse lennuga, aga mitte nii mugav ei ole see Tallinnast või Tartust teekonda alustavale purjetajale.

Michael Nicholas

Aga Küprosele pääseb otselennuga Tallinnast nelja päeva õhtul pärast tööd ja sama lennuk toob pühapäeval ka tagasi Tallinnasse just õhtusöögi ajaks. Pealegi – Küpros on meile lähim tõeliselt soe koht talvisel ajal ja otselennuga pääseb sinna vaid 4 tunniga. Kas oskate leida sooja vett, päikest ja tuult purjetamiseks veel väiksema ajakuluga? Jah, ka Prantsuse lõunarannik on sageli täiesti talutava temperatuuriga, kuid talvisel ajal mitte alati. Olen sageli osalenud Cannes'is, Nizzas ja Monacos talvistel regattidel ja ikka peab kaasa vedama kogu sooja varustuse, sest ööd on seal jahedad, vahetevahel ka miinuskraadides. Päeviti võib temperatuur tõusta ka inimsõbraliku +20 kraadini, aga olen sattunud Cannes'is veebruarikuu ka lumesajus purjetama. Seda ei soovita vaenlasele ka mitte.

Muidugi, inimene ei pea üldse purjetama, ei suvel ega ka talvel. Aga kui inimesele meeldib veepealne askeldamine, siis on erakordselt kasulik siiski ka talvel aeg-ajalt külmalt maalt päiksepaistelisse lõunasse liikuda, et ammutada energiat põhjamaiseks lühikesteks päevadeks ja pikadeks öödeks.

KÜPROSELE VÕISTLEMA

Kaks aastat tagasi avastasin internetiavaruste kaudu Küprose talvised J-80 klassi meistrivõistlused. Seeria koosneb viiest regatist, algab novembris ja lõpeb märtsis. Asi tundus huvitav, uurisin osavõtjate nimekirja ja leidsin sealt palju

J 80 klassi
jaht Küprose
päikese
all laineid
lõikamas.

Nõukogude Liidu aegadest tuttavaid nimesid. Saatsin neile järelepärimisi selle Küprose regatiseeria kohta, aga mõistlikke vastuseid ei saanud. Tabasin end mõttelt, et ei muu siin aita, kui tuleb julgus kokku võtta ja ise kohapeale asja proovima minna. Mõeldud-tehtud, novembris 2018 rentisin jahti 2018-2019 talvесеeria esimeseks osavõistluseks Limassoli lähedal asuvas St Raphael Marinas. Rentisin jahti aegsasti ja samal ajal panin kalendrisse kirja ülesande leida meeskond. Paraku olin ise sel ajal väga hõivatud China Cup regatil osalemise organiseerimisega, nii et Küprose meeskonna kokkupanemine vähe soiku jäi. Nii olingi ühel hetkel olukorras, et on jaht, on regatt, aga mul ei ole meeskonda. Viimase hetke tõblemised ei toonud tulemust, sest on sõnadetagi selge, et isegi fanaatilistel purjetajatel on töökohustused, perekonnad ja varasemalt etteplaneeritud tegevused ning ei ole mõistlik neid asju muuta.

Aga Küprosele ma ikkagi lendasin, ennekõike luurele, et järgmisel korral targem olla. Ja pime kana tabas tera! Leppisin telefonitsi korraldajatega (keda ma ei olnud varem kohanudki) kokku, et nad majutavad mind purjetamiskoolile kuuluvasse jahti, sest nagu sageli, nii ka seekord olin liikumas minimaalse eelarvega. Lennuk saabus Larnaca lennujaama kell 3:00 öösel, kell 4:00 sain sealt bussiga liikuma suunal St Raphael Marina, kus mind oodati ja kajut oli soojas. Paraku suikusin bussis unne ja ärkasin alles lõppjaamas Limassolis, mis asub 10 kilomeetrit St Raphaelist

Küpros on meile lähim tõeliselt soe koht talvisel ajal. Kas oskate leida sooja vett, päikest ja tuult purjetamiseks veel väiksema ajakuluga?

edasi. Õnneks leidsin seal kena ja taskupärase hotelli ja vajusin unne. Hiljem muidugi vabandasin inimeste ees, kes mind seal sadamas ootasid. Hommikul tellisin St Raphaeli sõiduks takso, mis oli teatud mõttes viga, sest taksod on Küprosel suhteliselt kallid. Uber, Bolt ja Yandex on seal tundmatud ja tervet konkurentsi asendab monopolism.

Neljapäeva hommikul toimus meeskondade koosolek treeningpäevaks. Selgus, et ma ei ole ainukene, kellel meeskonnaga probleeme – samas olukorras oli ka Moskva meeskond, kes lühikese tutvustamise järel mind lahkelt endi hulka kutsus ja veel roolimehe positsioonile! Kuidas võib nii vedada!? Aga võib! Ja Moskva meeskonnas on oskajad mehed-naised, nii et peale esimest treeningut ei näinud ma mingeid probleeme.

J 80 klassi jahid, millega Küprose vetes võisteldakse.

LÜHIDALT KÜPROSEST

Aga enne veel, kui taas purjetamistest rääkida, tasub teid Küprose eluga kurssi viia, niipalju kui see on võimalik purjetamissõltuvusega inimesel.

Ma ei ole detailideni kursis ei Küprose ajaloo ega ka praeguse poliitilise olukorraga, ega ilmselt peagi olema, sest sündinuna Eestis püüan ma nautida ja ära kasutada pigem kliimaatilisi eeldusi. Samuti ei saa nautimata jätta Vahemere kööki ja veine. Ja need on väga kõrgel tasemel!

Kultuuriteemadel ei oska ma palju rääkida, sest peale purjetamise jääb aega vaid söömiseks ja joomiseks. Kaks põhilist rooga – *souvia* ja *balloumi* on omased nii küpriootidele kui kohalikele türklastele. Hästi söömine ja külaliste vastuvõtmine on traditsioon, erinevad valitsejad ja rahvad on toonud kaasa ka erakordselt laia maitsete assortii, mis ei ole kadunud kusagile ja mida kirjutades ei ole võimalik edasi anda. Küprose ajalugu on täis põnevust. Liiklus on

seal vasakpoolne, tingituna ajast, mil Küpros allus Briti kroonile. Pool saart kuulub Türgile. Miks!? Parem on seda teemat mitte üles võtta. Praegugi asub saarel Briti sõjaväebaas ja lennuväli. Samas on minu tähelepanekute järgi väga suur hulk inimesi hoopis venekeelsed. Tegemist oleks justkui Briti impeeriumi ja Nõukogude Liidu ühis-moodustisega.

Strateegiline asukoht on Küprosele pigem probleeme kui rõõmu toonud ja vaevalt, et see tulevikus muutub. Küprost on valitsenud Aleksander Suur, hellenistlik impeerium, Ptolemaiose Egiptus, Vana-Rooma, Bütsants, Richard I Inglismaalt, kes müüs saare Templiordule. Hiljem valitses saart Ottomani impeerium ja siis saabus Briti impeerium, kes pakkus saart Kreekale, kuid sellest Kreeka tookord mingil põhjusel keeldus. Küpros saavutas iseseisvuse 1960. aastal, kuid britid jätsid saarele kaks sõjaväebaasi. 15. juulil 1974. aastal toimus Küprosel riigipööre, mille eesmärgiks oli Küprose ühendamine Kreekaga. 20. juulil 1974 tungisid Türgi väed Küprosele, et see ära hoida. Vaenupooli lahutama toodud ÜRO rahutagamisjõud tegutsesid riigis siiani. Novembris 1983 kuulutati ühel kolmandikust saarel välja Põhja-Küprose Türgi Vabariik. Ülejäänud saarel toimib rahvusvaheliselt tunnustatud Küprose Vabariik, mis 2004. aastal liitus Euroopa Liiduga.

Küpros on Vahemere suurim saar, subtropilise kliimaga, üks soojematest kohtadest Euroopas, kus

Küpros on Vahemere suurim saar, üks soojematest kohtadest Euroopas, kus aastaringne keskmine temperatuur rannikul +24.

aastaringne keskmine temperatuur rannikul +24. Rahaühik on õnneks euro, kuid elektrisüsteem Inglismaalt, nii et adapterid tasub kaasa võtta.

Ametlikult on Küprose kakskeelne – räägitakse kreeka ja türki keeles. Ka armeenia ja Küprose maroniitide araabia keel on kasutusel, kuid ilma ametliku tunnustusega, samuti on inglise keel siiski laialt kasutusel ja viimasel ajal teeb järjest rohkem endale ruumi vene keel, vähemalt torkab see silma restoranide menüüdes.

Positiivne Küprose juures on just rahvusvahelisus ja sallivus, rääkimata erinevate köökide kokkusulamisest: *curry*, *meze*, euroopa köök, *big end* jne. Kesklinnast võib leida kõrgetasemel rahvusvahelise köögiga restorani, mille kõrval pakub Usbeki restoran nostalgilist Nõukogude Liidu menüüd. Väga head mõlemad! Briti-tüüpi söögikohad koos pidevalt ekraanidel jooksva jalgpalli ja snuukeriga on samuti au sees. Suurepäraselt boršisuppi nautisime St Raphaeli lähedal asuvad Checkersi nimelises söögikohas, kus pakuti head steiki kui ka kohalikke roogi. Ja nagu briti süsteemile kohane – 800 meetrit St Raphael Marinast on Fish & Chips restoran. Tuled merelt varasel pärastlõunal ja sealt maitsete maailmast välja ei pääse...

MERD NAUTIMA

Esimene osavõistlus toimus novembris 2018. Mind võeti meeskonda ja lahing algas. Ja nagu alati – maailm on väike! Pärast paari esimest sõitu selgus, et meie põhikonkurendiks on minu hea tuttav Evgeni Nikiforov Venemaalt, kes väärib erilist tähelepanu kui esimene Eesti meister *match race* purjetamises aastast 2008. Ja järjest põnevamaks läks! Esikoht otsustati alles viimase sõidu viimases märgis, kus me ühe paadipikkuse kaugusel Evgeni jahist puterdasime gennakeriga ja lasime käest peaaegu peos olnud võidu. Aga mälestused ja emotsioonid on siiaamaani laes!

Algus oli tehtud ja hing ihkas enamat. Detsembrikuu regatiks õnnestus läbi kauaaegse Saaremaa purjetaja

Marko leida kontakt Venemaa purjetamismeeskonnaga High Spirit 40, kes, olles aktiivsed võistlejad juba viimased 10 aastat, otsisid talviseid treeningvõimalusi ja treenerit – mind võeti vastu avasüli ja detsember 2018 nägi mind ja Markot ning High Spirit 40 meeskonda startdijoonel. Me ei võitnud, kuid meievaheline keemia töötas. Esimesele regatile on järgnenud palju teisi ja käesoleval hooajal juhime sama meeskonnaga Küprose J-80 meistrivõistlusi.

Innustatuna headest tingimustest ja korraldusest julgusin ka teisi Eesti meeskondi kaasa haarata. Võistlusega

Positiivne Küprose juures on rahvusvahelisus ja sallivus, rääkimata erinevate köökide kokkusulamisest.

Vene võiskod High Spirit 40, esiplaanil roolimees Alar Vomer.

liitus Eesti Draakon klassi meeskond Estonian Dragons Aleksei Zigadlo eestvedamisel ja nad osalevad ka käesoleval hooajal. 2019. aasta jaanuari osavõistluseks sain kaasa tömmata Kalevi Jahtklubi ja Helin meeskonna Ülar Marki juhtimisel. Meie koostöö sujus, kuid meeskonnaliikmete hõivatus oma põhitegevuste juures ei ole neile andnud aega jätkata. Ei ole ka ime, sest Ülar on tõsiselt pühendunud soolopurjetamisele ja mitme jumala teenimiseks ei jätku aega. Tuult talle purjedesse!

Estonian Dragons meeskonna liidriks on Aleksei Zigadlo, alla 10 aastase staažiga purjetaja, kes alustas alles täiskasvanuna, ilma mingeid purjetamiskogemusi omamata. Nüüdseks on Aleksei tõusnud Eesti Draakon klassi vaimseks juhiks ja püüab vastavalt võimalustele osaleda ka teistel regattidel.

Eelmisel suvel üllatas ta meid, tuues Eesti Draakon klassi meistrivõistlustele oma paati kaks superstaari – *match race* maailmameistri Björn Hanseni Rootsist ja jooksva maailma edetabeli kuuenda numbriga Mati Sepa. Jaanuaris üllatas Zigadlo meid Küprosel – taas oli ta tõstnud lati kõrgele ja Estonian Dragonsi jahti oli roolimas Mati Sepp ning võidu nad võitsid. Praktilise poole pealt oleks potentsiaalsel osalejal hea teada, et Tallinnast Paphosele viivad soodsad otselennud Ryanairiga neljapäeval sinna ja pühapäeval tagasi. Autorent saarel on talvisel ajal enam kui taskukohane, elamisvõimalusi läbi Airbnb nii palju kui soovite – alates väga soodsatest korteritest kuni eksklusiivsete villadeni.

Kui kodumaal lund ei ole, siis lähme Küprosele purjetama! **IV**

Ollümpiavõitja kapten Igor Matvienko (vasakul) mõõtu võtmas välisvõistlejana Mach Race purjetamise Eesti meistriks tulnud kapten Juri Firsoviga.

Eesti Draakonklassi meeskond Estonian Dragons võistlemas. Esiplaanil Pille Volmer, keskel Aleksei Zigadlo ja tagapool Damir Detarov.